

Buurtpreventie toen en nu

Onlangs werden we in Alphen opgeroepen om mee te helpen aan de veiligheid in onze buurt door verdachte situaties via WhatsApp te melden. Onderstaand bericht uit De Gelderlander van 21 september 1900 geeft aan dat er weinig nieuws onder de zon is!

Teneinde de kelder-iubraken en diefstallen te voorkomen, is in de dorpen Maasbommel, Altforst, Alphen en Appeltern een flinke nachtwacht opgericht, gevormd uit ingezetenen der gemeente Appeltern. Zeer zeker verdient dit voorbeeld ook voor andere dorpen navolging.

Op 15 januari 1897 delibereerde de gemeenteraad van Appeltern ook al als volgt over onze veiligheid:

Overwegende dat het dorp Alphen, sedert verschillende tientallen jaren, ja wellicht vanaf de instelling der rijksveldwachters zeer terecht aangewezen werd en bleef als standplaats van een rijksveldwachter, doch dat dit dorp dien in Januari 1890 moest afstaan, terwijl de daarbij ontstane vacature nog niet is aangevuld;

Overwegende, dat dit gemis al meer en meer zich drukkend op den weldenkende laat gevoelen, daar Alphen is een dorp met een geregeld bewoond gedeelte langs den Maasbandijk van 1 ½ uur gaans, dus door één gemeenteveldwachter niet voldoende te bewaken;

Overwegende dat speciaal in dit dorp, het grootste der gemeente, de baldadigheden, straatschendingen, misdrijven, overtredingen, bezoeken uit de naburige vreemde dorpen van gehele troepen kwaadwilligen handoverhand toenemen en bijna altijd geheel of gedeeltelijk ongestraft moeten blijven bij gebrek aan bewijs;

Overwegende, dat het ook niet anders kan, dan dat het gemis van dien rijksveldwachter te Alphen nadeelig op het jachtveld en op het vischwater

aldaar werkt, aangezien de altijd berekende strooper dikwijls weet of merkt wanneer door den gemeenteveldwachter gemeentelijke dienst verricht wordt; Overwegende, dat er nu in den bewakingskring van het afgelegen Alphen zelden sprake kan zijn van samenwerking der rijks- en gemeentepolitie ter bescherming van een en ander en ter handhaving van orde en wet;

Besluit:

Bij afschrift dezes onder bijvoeging van aangehaald besluit 680/7 Zijne Excellentie den Minister van Justitie zeer beleefd en dringend te verzoeken om het gedurende 7 jaren van rijkspolitie verstoken Alphen spoedig weer te willen verheffen tot een harer standplaatsen met behoud als zodanig van een der dorpen Appelteren of Maasbommel, zoals vanouds ....

Zo ging het lang geleden. Tegenwoordig hebben we dus WhatsApp Buurtpreventie. Dit buurtpreventieproject loopt inmiddels een aantal maanden. Het aantal aangemelde adressen loopt al naar de 200 toe. Doe ook mee! Aanmelden en meer informatie op www.wabp-westmaasenwaal.nl.

Zandwinning Over de Maas

In 2010 is zandwinningsproject Over de Maas gestart. Omdat het zandwinningsgebied door de ligging tussen Maas en Waal een grote historische waarde kent, is er toen vanuit Dreumel een archeologische werkgroep gevormd, Over de Maas geheten. Deze werkgroep heeft een heel goed samenwerkingsverband met Nederzand Projectmanagement BV, die het project ontwikkelt en begeleidt voor een vijftal industriezand producenten.

Omdat er niet alleen zand en grind naar boven komt, staan leden van de archeologische werkgroep bij een zeef op de zandzuiger waar grind en andere zaken van het zand wordt gescheiden. Zo komen er dingen naar boven die van historische waarde kunnen zijn, bijvoorbeeld gebruiksvoorwerpen, botten en bouwmaterialen uit vroeger tijden.

Medio januari 2015 passeerde de zuiger de uitvliet van het gemaal Quarles van Ufford. Vanaf dat moment werd er op Alphens grondgebied zand gezogen. Sindsdien ondersteunt WHAM de archeologische werkgroep niet alleen met geschiedkundige informatie, maar zijn er ook enkele medewerkers van WHAM toegetreten tot de werkgroep om deel te nemen bij het verzamelen van artefacten op de zeef van de zandzuiger.

Ook op de afgraving achter de molen richting Lithse veerweg is een gebied dat regelmatig door leden van de werkgroep wordt afgestruind, op zoek naar materialen die vroegere bewoning bevestigen.

Toen in de dertiger jaren het sluizencomplex in Lith aangelegd werd om het waterpeil te kunnen beheersen, is een gedeelte van de oude loop van de Maas dichtgemaakt met grond en zand wat uit het gat kwam waar nu dit complex ligt. Tijdens die werkzaamheden, zijn daar enkele dingen gevonden die naar het Rijksmuseum van Oudheden gegaan zijn, zoals onderstaand potje van Germaans aardewerk. Zulke vondsten staven het vermoeden dat Alphen en omgeving al lang bewoond worden. Op zich heel natuurlijk want rivieren waren de snelwegen van vroeger. De meeste handel werd over het water aangevoerd. Het is dus volstrekt normaal dat grotere mensenconcentraties zich ophielden bij rivieren met doorwaadbare plaatsen. Dit waren ook de plaatsen waar geloofsverkondigers zoals Willibrord en Lambertus de mensen bekeerden en kerken stichtten. Volgens de overlevering preekte Lambertus door geheel Brabant tot aan Teisterbant. Daarom zijn er in die gebieden tot op de dag van vandaag talloze Sint Lambertus kerken te vinden.

Beschrijving:

Potje van Germaans aardewerk uit de keizertijd. 3 losse scherven bijgevoegd.

Afmetingen: hoogte 8,7 cm ; diameter 7,8 cm

Periode: Romeins

Vindplaats: West Maas en Waal, Alphen, Maas, 1936

Zoekplaatje Plechtige Communie

Het zoekplaatje van deze maand laat ons een lange rij meisjes en jongens zien, die hun Plechtige Communie doen. Wij herkennen rechts op de foto Juffrouw Annie de Leeuw en denken vooraan in de rij Claartje Derks te zien. Wie kan ons helpen aan de namen van andere kinderen?!

Op zondag 16 oktober hebben we een tentoonstelling over "Feestelijkheden vanuit de kerk". We zijn daarvoor o.a. op zoek naar foto's van bruidsparen, communicanten, dopelingen, herinneringsprentjes, aankondigingen voor huwelijksjubilea. Hoe ouder hoe liever natuurlijk, maar alles uit uw eigen jonge jaren is ook van harte welkom. Kijk nog eens door uw familiefoto's en laat ons scannen wat we mogen gebruiken. Vele dorpsgenoten zullen u er zeker dankbaar voor zijn!

Oplossing zoekplaatje Pastoorsfeest 1965

We kregen verschillende reacties en o.a. de volgende personen werden herkend: Helmien van Wichem, Joke Steenbruggen, Corry van Roosmalen, Gerard van Mil, Mieke Merx, Chris de Leeuw, Wim Gijsbers, Marion van Schaik en Gerrie van de Wert. Op de site de foto met alle namen.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk tel. 56 1942
Adrie van Hoogstraten tel. 56 2425
Johan de Jong tel. 56 1557

email: wham@alphenaanemaas.com
www.alphenaanemaas.com